

سفره کارگران ایران در نوروزی دیگر همچنان خالی است! سال بس سخت و پرتعبی در برابر توده کارگران ایران است!

امیر جواهری لنگرودی

info@karegari.com

تا از راه رسیدن بهار ۹۸، چند روزی باقی نمانده است اما هنوز از رقم تعیین حداقل دستمزد سال پیشروی، پرده برداری نشده و اصلاً هیچ چیزی معلوم نیست!

خبرگزاری دولتی ایسنا نوشت: «دویست و هشتاد و یکمین نشست دستمزد شورای عالی کار سه شنبه این هفته با حضور وزیر کار و نمایندگان گروه‌های کارگری و کارفرمایی برگزار شد اما برخلاف تصور، دستمزد کارگران در این جلسه باز هم نهایی نشد تا کارگران همچنان چشم انتظار اعلام رقم مزد بمانند.» (۱) در این رابطه زهرا ساعی نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی با انتقاد از اینکه متأسفانه با وجود آنکه در حوزه حقوق و دستمزد جلسات متعددی هم در کمیسیون اجتماعی و هم در فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی برگزار شده ولی تصمیم‌گیری به لحظه آخر موکول می‌شود، اظهار داشت: «بر اساس اطلاعات رسیده در آخرین جلسه شورای عالی کار کارفرمایان افزایش حدود ۵/۲۳ درصدی را مطرح کرده‌اند که نمایندگان کارگری به حالت اعتراض جلسه را ترک کرده‌اند.» (۲) امری که در بیان دو بازوی موجود یعنی دولت به مثابه بزرگترین کارفرما، نمایندگان کارفرمایی از یک طرف و نمایندگان شورای عالی کار، یعنی نمایندگان خود برگزیده کارگری، در مجموعه این چند ماه و بقولی بیش از دویست و هشتاد نشست، بدل به رقم واحد نشد. تفاوت نظر گاهی بر سر تعیین نرخ دستمزد و نحوه دست‌یابی بر توافق است.

پیشتر هم نوشتیم : دستیابی به نرخ واقعبینانه دستمزد کارگران ، صرفاً از راه چانه زنی یا بده و بستان های رایج بین سه نیروی مورد مذاکره که نمای سه جانبه گرایی را به نمایش می گذارند همچون همه سال های پشت سر گذاشته، راه به جایی نمی برند. چرا که در شورایی عالی کار، کارفرما و دولت بطور ذاتی با هم هستند؛ چون دولت خود به مثابه بزرگترین کارفرما عمل می کند. پس همیشه و به شکل روتین ، نمایندگان خود برگزیده کارگران به صورت بالقوه بازنده مذاکره هستند و راه به جایی نمی برند. از اینرو التزام دستیابی به نرخ واقعی ، درگرو اقدام جمعی و سازمان یابی مبارزه متشکل و یکپارچه کارگران و تشکل های آنان ، در راستای دست یابی به مزد واقعی است . چندی پیش در رابطه با صورت مسئله موجودیت نیوری سه جانبه گرایی در امر چانه زنی بر سر دستمزد و دیگر موارد، یکی از اعضاء خودی نظام اعلام داشته : " مذاکرات مزدی «اعتبار عملی» ندارد " این نکته بیان نظر حسین حبیبی ، عضو هیئت مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار، در گفتگو با خبرگزاری ایلنا است . او می گوید : « اصول مذاکره سالهاست زیر پا گذاشته شده. با این ساختار بعید می دانم به نتیجه قابل قبولی برسیم. پس از خروج اعتراضی نمایندگان «کارگری» از آخرین جلسه چانه زنی حداقل دستمزد به خاطر پیشنهاد افزایش مزدی حدود ۲۳ درصد، حسین حبیبی، عضو هیات مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار، امروز به ایلنا گفته که «به علت پایین بودن قدرت چانه زنی کارگران» چندان برای مذاکرات مزدی «اعتبار عملی» قائل نیستیم». (۳)

همه ما شاهدیم ؛ بحث حداقل دستمزد و میزان نرخ تورم در طی هفته های گذشته کماکان مورد بحث و جدل در بین فعالین کارگری، چه در داخل دایره قدرت حکومت (تشکل های زرد و اعوان و انصارشان) و چه در خارج از این دایره و در بین فعالین مستقل جنبش مطالباتی بوده است. اینجا و آنجا اعداد و ارقامی منتشر شده است. به احتمال زیاد مبنای افزایش دستمزد را همان بیست درصدی قرار خواهند داد، که وزیر کار از آن اسم برده است. پرسش پیش روی جامعه ما این است : آیا با همین نیت عدم جبران آثار تورمی در سطح افزایش حداقل دستمزد بود که از آبان ماه گذشته به این سو بانک مرکزی از انتشار آمارهای نرخ تورم خودداری کرده است ؟ در این صورت حسن روحانی نسبت به آمار مرکز آمار چه می گوید که نرخ تورم اسفند ۹۷ نسبت به همین ماه در سال گذشته را بالای ۴۲ درصد اعلام کرده؟ این نهایت بیشمرمی و بی حیایی نیست که در چشم میلیونها مزد و حقوق بگیر زحمتکش جامعه نگاه کنی و به دروغ با وجود آثار تورم ۴۰ درصدی در حیات کشور، اعلان بداری بیشتر از ۲۰ درصد حقوق ها را بالا نمی بریم؟ بعبارتی دولت از رقم بیست درصد یاد می کند مجلس رقم چهارصد هزار تومان به هر نفر را یاد می کند و کارفرمایی هم در آخرین تیر رها کرده از کمان ، رقم افزایش حدود ۵ / ۲۳ درصدی را طرح کرده است . نمایندگان شورای عالی کار هم هر یک رقمی را تا به امروز اعلام داشته اند. همین حد تفاوت نگاه اعلام داشته نشانه اینستکه ؛ رقم مسئله دستمزد یک جنگ است. مجلس سال دیگر انتخابات دارد. بدنبال رای هستند. از امروز ریاکاری سرلوحه کارشان است. رهبر بودجه را جا بجا می کند، هیچ چیزی به شان مبارک ایشان نمی گویند، اما در قبال بحث افزایش دستمزد، صریحاً می گویند: نداریم. چگونه است که پای مزد کارگر که به میان کشیده می رسد، پول نیست، برای جبران بخشی از اختلاس های موسسات اعتباری که همه عناصرش از خود نظام هستند، ۳۵ هزار میلیارد تومان هست؟ توده کارگر و بازنشستگان و معلمان در هر سطح اعتراضات شان می پرسند : آیا با مقادیر عظیم سرمایه که برای واردات با ارز ۴۲۰۰ تومانی طی هشت ماه اخیر اختصاص یافته که به جای کاهش تورم، فساد گسترده تر، قاچاق بیشتر به کشورهای همسایه و افزایش انفجاری تر قیمت گوشت، مرغ، شکر و.. حالا واردات پرتقال

ایجاد کرده ، نمی شد همسان سازی حقوق بازنشستگان را اجرا کرد؟ کافیت در نظر داشت که بر اساس آمارهای رسمی در یک سال اخیر بیش از یک میلیارد دلار ارز دولتی فقط برای واردات گوشت مصرف شده و وارد کنندگانش میلیون ها دلار بالا کشیده اند، ولی برای هر کیلو گوشت، باز به قیمتی بیش از ۱۲۰ هزار تومان به مصرف کننده تحمیل شده است. برپایه پرده دری فساد و اختلاس های دور اخیر، مجموع چهار مورد اخیر دزدی ها به ۲۴ تریلیون و ۵۰۰ میلیارد تومان می رسد حتی اگر این رقم را گرد کنیم به رقم ۲۴ هزار میلیارد تومان برسیم با این مبلغ آیا نمی شد این سطح از فلاکت و خانه خرابی را به سامان برد؟ انگار در مملکت برای دزدان و شکم چران های از ما بهتر، پول هست که یک شبه بالا بکشند و راهی استرالیا- کانادا- ترکیه و کشور های عربی خلیج فارس و سایر نقاط خوش آب و هوای دنیا شوند ، اما کارگری را که فریاد میزند : "اگر یک اختلاس کم بشه ، مشکل ما حل میشه" ، باید در زندان جای گیرد و به دهها اتهام نخ نمای فلان قاضی شرع ، سال ها حبس را تامل کند!

فرا تر از آنچه یاد آور شدم ، یک نکته روشن است و آن اینکه ؛ بخش قابل توجهی از اظهار نظرهایی که پس از تصمیم مجلس برای افزایش ۴۰۰ هزار تومان با اضافه ۱۰ درصد به حقوق کارکنان و کارمندان دولت و اعتراض نوبخت به این مبلغ صورت می گیرد، همین میزان را به نوعی «کف» افزایش حداقل دستمزد کارگران تلقی می کند و اصرار دارد که اگر حداقل دستمزد نیروی کار متناسب با سقوط سطح معیشت و نرخ تورم جبران نمی شود برای این که شکاف بین کارگران و کارمندان پدید نیاید میزان افزایش حداقل حقوق کارگران از ۴۰۰ هزار تومان نباید پائین تر باشد. القا افزایش ۴۰۰ هزار تومان به عنوان «کف» حداقل مزد در حالی است که حتی در برخی برآوردهای مطرح شده از سوی جناح های حاکمیت در مورد دستمزد حداقل بگیران «هزینه حداقلی معیشت یک خانواده کارگری ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان» مطرح شده است. در چنین شرایطی افزایش ۴۰۰ هزار تومان هیچ دردی از حداقل بگیران درمان نمی کند. درحالیکه چهارتشکل مستقل کارگری ایران ۱- سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه - ۲- سندیکای کارگران شرکت کشت و صنعت نیشکر هفت تپه ۳- کمیته هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل های کارگری ۴- گروه اتحاد بازنشستگان ، در اول اسفند ۱۹۷۷ اعلام داشته اند : " ما از همه کارگران و فعالان کارگری و همه سازمان های مدافع حقوق کارگران می خواهیم تا از حداقل دستمزد به میزان ۷ میلیون تومان در ماه برای سال ۱۳۹۸ پشتیبانی کنند و با روشنگری و کار توضیحی برای مردم حقانیت این خواست را به پیش برند. طرح این خواست و مبارزه برای پیشبرد آن به روش های مختلف از نظر اقتصادی و معیشتی و مقابله با فقر سیاه تحمیل شده بر کارگران حائز اهمیت بسیار است. برای کارگران در مقابل شرایط خوارکننده موجود، تلاشی مصممانه برای دستیابی به حقوق خود به لحاظ اجتماعی و انسانی نیز دارای ضرورت و اهمیت درجه اول است." (۴)

در این میان، در رابطه با افزایش دستمزد کارمندان دولت هم هنوز هیچ چیز قطعی نیست. نه افزایش بیست درصدی قطعی است و نه افزودن چهارصد هزار تومان به حقوق کارمندان پذیرفته شده است. معلوم نیست که بالاخره چه می شود. چرا که مجلس ، کارمندان و بازنشستگان را با مصوبه افزایش ۴۰۰ هزار تومان حقوق به اصافه ۱۰ درصد برای سال ۹۸ به جای ۲۰ درصد پیشنهادی دولت فریب داده و عملا سر کار گذاشته اند . از اینرو در ارتباط با کارمندان، بایستی یک مسئله را با دقت دنبال کنیم و آن سطح اعتراضات تا حال صورت گرفته است . ما تا بحال شاهد چندین حرکت از سوی معلمان بوده ایم. کارگران شهرداری هم اعتراضاتی داشته اند. شاهد عدم پرداخت حقوق

سربازان بوده ایم و بسیج هم اعتراضاتی داشته است. هرکدام از این حرکت ها ویژه گی خاص خودش را دارد. در هفته گذشته، امّا، ما شاهد اعتراضات کارکنان سهام عدالت، و تجمع کارکنان وزارت جهاد کشاورزی بودیم. هرچند که می دانیم کارکنان سهام عدالت، در واقع بیش از سه سال است که بیکار هستند، اما می شود این سوال را جلوی روی خود بگذاریم که آیا این اعتراضات مقدمه ورود جنبش مطالباتی، به درون کارمندان دولت است؟ کارمندان با خانواده هایشان جمعیتی چهار پنج میلیونی را تشکیل خواهند داد.

یک نکته روشن است دولت حسن روحانی و همه شرکای درگیر با حاشیه سازی بر سر میزان حداقل دستمزد، حق بازتولید نیروی کار را زیر سوال می برند. این ماجرا را بعد از اعلان شرایط جنگی در جامعه بیش از سه دهه است که به نام «شرایط ویژه» و «موقعیت حساس»، همچنان سرکوب مستمر مزدی را هر ساله ادامه داده و قدرت چانه زنی نیروی کار را در هم شکسته و از میان برداشته اند و امروز نیز با حاشیه سازی بر سر میزان حداقل دستمزد و القای کف ۴۰۰ هزار تومانی حق بازتولید نیروی کار را زیر سوال می برند. تاثیر ناچیز این میزان در معاش و معیشت مزدبگیران و غیرقابل جبران بودنش در بازتولید نیروی کار در حدی آشکار است که بخشا این و آن بدان اعتراف می کنند. بعنوان مثال: محمد علی پورمختار نماینده مجلس از بهار و کیودرآهنگ، در گفتاری با عنوان "افزایش ۴۰۰ هزار تومانی دستمزد، حداقل و بی تاثیر در سفره کارگران" به خبرگزاری ایلنا گفته است: «به راستی با حقوق ماهیانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان هیچکس نمی تواند زندگی متوسطی داشته باشد و گرانی های اخیر که در نتیجه کاهش ارزش پول ملی بوده، بر بی ارزش شدن این حقوق های ناچیز افزوده است.» و ادامه می گوید: «متأسفانه آنچنان در مورد مبلغ ۴۰۰ هزار تومان سخن می گویند که گویی تحولی عظیم در زندگی کارگران و کارکنان دولت به وجود خواهد آورد. درحالی که این عدد در مقابل گرانی های سرسام آور سال جاری آن هم برای آنکه هزینه های یک ماه زندگی را تامین کند، عدد چشمگیری نیست.» (۵) بعضی از نمایندگان مجلس نیز از افزایش "مزد ترکیبی" صحبت به میان می آورند. مثلاً: «شکور پورحسین» نماینده مجلس گفت: "قرار است افزایش حقوق کارگران در سال ۹۸ متناسب، با فرمولی ترکیبی از مصوبه مجلس مبنی بر افزایش ۴۰۰ هزار تومانی حقوق ها به اضافه ۱۰ درصد باشد. وی از تعویق در برگزاری جلسات شورای عالی کار انتقاد کرده است. "پورحسین در ادامه می گوید: "اینکه کارگران از نظر معیشتی در تنگنا قرار دارند، اظهار داشت: با توجه به کاهش ارزش پول ملی و تورم حدود ۵۰ درصدی در قیمت کالاهای اساسی، میزان افزایش دستمزد کارگران باید متناسب با نرخ تورم و افزایش قدرت خرید آنها باشد."

فضای موجود نشان می دهد، حداقل دستمزد کارگران را نمی خواهند حتی در سطحی که از گرسنگی نجات پیدا کرده و توانایی بازتولید نیروی کارشان را داشته باشند ارتقا دهند. واقعیت مسلم این است که؛ هم برای دولت به سان بزرگترین کارفرما و هم تمامیت کارفرمایان کشور، پول و موجودی است ولی سیاست عادلانه توزیعی نیست و نفع طبقاتی ای که دولت روحانی دنبال می کند اجازه نمی دهد که فقر و فلاکت طبقات پائین و اردوی بزرگ کار و زحمت کشور جبران شود. بدون اعتراضات گسترده و حضور پیگیرتر در جنبش مطالباتی نمی توان به سیاست های ناعادلانه و ریاضتی و سرکوب نفس گیر مزدی خاتمه داد. آنان با شرکای نمایندگان خود تراشیده شورای عالی کار، می خواهند توده کارگر را گرسنه نگه دارند و بعد که صدایشان در آمد بر سرشان بگوبند و

فعالانش را دستگیر و پرونده بسازند و به زندان شان کشند تا رعب و هراس را بر جامعه مستولی سازند.

جمعه ۲۴ اسفند ۱۳۹۷ برابر ۱۵ مارس ۲۰۱۹

منابع :

(۱) - (خبرگزاری ایسنا ، کارگران چشم انتظار رقم دستمزد، پنج شنبه ۲۳ اسفند ۹۷)

<https://www.isna.ir/news/97122312362>

(۲) - (خبرگزاری دولتی ایلنا ، حقوق ۴ میلیون تومانی پاسخگوی نیاز فعلی کارگران است ، جمعه ۲۴ اسفند ۹۷)

(۳) - (سایت پیشخوان به نقل از روزنامه تجارت ، ماراتن ادامه دار تعیین دستمزد کارگران، اسفند ۹۷)

<http://www.pishkhaan.net/news/138015>

(۴) - (سایت سازمان کارگران انقلابی ایران - راه کارگر، بیانیه مشترک سندیکاها و تشکل های مستقل کارگری و بازنشستگان، در مورد تعیین دستمزد سال ۱۳۹۸)

<http://www.rahekargar.net/browsf.php?cId=1033&Id=1322&pgn=>

(۵) - (خبرگزاری دولتی ایلنا ، محمد علی پور مختار، افزایش ۴۰۰ هزار تومانی دستمزد، حداقل، بی تاثر در سفره کارگران ، ۲۵ اسفند ۹۷)

